

Doniyor kitobi — bir yuz qirq to‘qqizinchi

Xudoning siri ochib berildi: Ilohiylik va insoniyatning birlashuvi

Jeff Pippenger

2024-03-21

Biz Doniyor kitobining o‘n birinchi bobidagi qirqinchi oyatda ifodalangan tarixni ko‘rib chiqib kelmoqdamiz. Endi biz oyat ichidagi, yer yirtqichining protestant shoxi tarixini ifodalovchi ichki tarix chizig‘ini ko‘rib chiqmoqdamiz. Biz o‘ttiz yettinchi bobda Hizqiyolning ikki tayoqning birlashtirilishini tayanch nuqta sifatida qo‘llab, uchinchi farishta kelganda Masihning O‘z ilohiyligini insoniylik bilan birlashtirishi orqali namoyon bo‘ladigan Xudoning sirini aniqlamoqdamiz. Satr ustiga satr, Yuhanno yettinchi karnay sadolari yangragan paytda yakunlanishini ta’kidlagan Xudoning siri haqidagi xabar havoriy Pavlus tomonidan ayniqsa Laodikiya jamoatiga yuborilgan edi. Hizqiyol, Yuhanno va Pavlusning guvohligi 1888-yilda Jons va Vaggoner xabarida ifodalangan, Laodikiya uchun bo‘lgan ayni o‘sha Xudoning siri bilan uyg‘unlashadi.

Chunki men sizlar uchun, Laodiceadagilar uchun va badanda mening yuzimni ko‘rmaganlarning barchasi uchun nechog‘li buyuk kurash olib borayotganimni bilishingizni istar edim; toki ularning yuraklari tasalli topsin, muhabbatda bir-biriga bog‘lanib, tushunishning to‘la ishonchidan keladigan barcha boyliklarga, Xudoning, Otaning va Masihning sirini tan olishga erishsinlar; Unda donolik va bilimning barcha xazinalari yashirilgandir. Kolosaliklarga 2:1–3.

Ilohiylik va insoniyatning ikki tayoqchasini birlashtirish, ya’ni kafforat ishi uchinchi farishta kelganida boshlandi, biroq Pavlus ikki tayoqchanning birlashuvining yakuniy va mukammal bajo bo‘lishiga — bu esa Xudoning sirlidir — murojaat qilmoqda. Shuning uchun u bu xabarni dastlab 1856-yilda kelgan, so‘ng 1888-yilda takrorlangan, keyin esa 2001-yil 11-sentabrda o‘zining mukammal bajo bo‘lishini topgan Laodikiya xabari sifatida belgilaydi. Pavlus ma’badni ikki tomonlama tabiatda aniqlaydi, qachonki u yettinchi karnay sadosi yangragan paytda tamom bo‘lishi lozim bo‘lgan Xudoning sirini taqdim etganida. U o‘sha sirni bosh va badan qismlariga ajratadi.

U tananing, ya’ni jamoatning boshidir; U ibtidodir, o‘liklar orasidan birinchi tug‘ilgandir, toki hamma narsada U ustunlikka ega bo‘lsin. Chunki Otaga ma’qul bo‘ldiki, butun to‘liqlik Unda maskan tutsin; va Uning xochi qoni orqali tinchlik hosil qilib, U orqali hamma narsani O‘ziga yarashtirsin; aytaman, yer yuzidagi narsalarmi yoki osmondagi narsalarmi, hammasini U orqali. Sizlar ham bir vaqtlar yovuz ishlar sababli fikringizda begonalashgan va dushman bo‘lgan edingizlar, endi esa U sizlarni O‘zining jismoniy tanasida o‘lim orqali yarashtirdi, toki sizlarni O‘z huzurida muqaddas, aybsiz va malomatsiz qilib taqdim etsin: agar sizlar imonda asoslangan va sobit turib, eshitganingiz va osmon ostidagi har bir maxluqqa va’z qilingan Injil umididan chetga og‘ib ketmasangizlar; men, Pavlus, o‘sha Injilning xizmatchisi bo‘ldim; endi sizlar uchun chekayotgan azob-uqubatlarimdan shodlanaman va Masihning qayg‘ularidan yetishmayotganini o‘z tanamda, Uning tanasi uchun to‘ldiraman; bu tana jamoatdir. Men

jamoatning xizmatchisi bo'ldim, sizlar uchun menga berilgan Xudoning boshqaruvi bo'yicha, Xudoning kalomini to'la bayon etish uchun. Kolosaliklarga 1:18–25.

Masih boshdir; U hamma narsada ustunlikka ega bo'lishi kerak, Uning jamoati esa badandir. Bosh va badan birgalikda ilohiyat bilan insoniyatning birikishini ifodalaydi, va yana bir muhim haqiqat ham shu orqali ko'rsatiladi. Bosh bilan badan o'rtasidagi munosabat shuki, bosh badan ustidan ustunlikka ega bo'lishi kerak. Xudoning suratida yaratilgan insonda oliy quvvatlar (bosh) quyi quvvatlar (badan) ustidan hukmronlik qilishi lozim. Ular birgalikda bitta mavjudotni tashkil etadi; yoki Yuhanno o'lchashi kerak bo'lgan ma'badning istilohida aytganda, ular muqaddas joyni (insoniyat, badan) va Eng Muqaddas joyni (ilohiyat, bosh) ifodalaydi. Bu ikkisining qanday qilib "bir tayoq"ga, ya'ni bir badanga birlashtirilishi esa "yarashuv"ning ishidir. Pavlus davom etadi:

Men sizlar uchun menga berilgan Xudoning ixtiyoriga ko'ra, Xudoning kalomini to'la bajo keltirish uchun xizmatkor qilinganman; ya'ni asrlar va avlodlardan beri yashirin bo'lib kelgan, ammo endi Uning azizlariga zohir qilingan sirni. Xudo ularga bu sir ulug'vorligining boyligi g'ayriyahudiylar orasida qanday ekanini bildirishni iroda qildi; bu esa — ichingizdagi Masih, ulug'vorlik umididir. Biz Uni va'z qilamiz, har bir insonni ogohlantirib va har bir insonni barcha hikmat bilan ta'lim berib, toki har bir insonni Iso Masihda komil holda taqdim etaylik. Men ham aynan shu maqsad uchun mehnat qilaman, Uning menda qudrat bilan amal qilayotgan faoliyatiga muvofiq jon kuydirib kurashaman. Kolosaliklarga 1:25–29.

Masihdagi "har bir odamni komil" qilib taqdim etadigan bir yuz qirq to'rt mingning kamoloti — bu ilohiylikning insoniyat bilan birikishi bo'lgan "Xudoning siri"dir, yoki Pavlus buni bayon etganidek, bu insoniyat ichidagi "Masih — ulug'vorlik umidi"dir. Yettinchi Karnay sadolanadigan kunlarda o'sha sir kamolga yetkaziladi. Hizqiyol o'sha birikishni aniqlaganda, ramziy bog'lanishni ko'rsatish uchun ikki tayoqdan, biri shimoliy shohlik uchun va biri janubiy shohlik uchun, foydalanadi; bu esa ma'badni "qirq olti" soni bilan ifodalaydi. "Qirq olti"ning ramziy bog'lanish tayoqi "ikki yuz yigirma"ning ramziy bog'lanishi bilan birlashtirilishi kerak.

Ikki yuz yigirma ilohiylikning insoniyat bilan qo'shilganining ramzidir. 1611-yilda King James Injilining nashr etilishidan boshlab, 1831-yilda Millerning xabarining ilk taqdim etilishigacha va shundan keyin 1833-yilda Vermont Telegraphda bu xabarning nashr etilishigacha, ikki yuz yigirma yil o'tadi. Millerning xabari 1798-yilda Doniyor kitobi muhrsizlanganda Muqaddas Kitobdan kelib chiqqan bilimning ortishining rasmiy shaklga keltirilishi edi. 1611-yilgi boshlanish sanasida ilohiy bir hujjat nashr etildi, 1831-yilgi yakun sanasida esa 1798-yilda muhrsizlangan ilohiy haqiqatga asoslangan insoniy bir nashr paydo bo'ldi.

O'sha uch sana nafaqat ikki yuz yigirma yilni, balki ibroniy alifbosining birinchi, o'n uchinchi va oxirgi harflarini birlashtirish orqali hosil qilinadigan "Haqiqat" ibroniycha so'zining tuzilishini ham ifodalaydi. Boshida ilohiy nashr va oxirida insoniy nashr bor, 1798 esa yovuz kishilar toifasini namoyon qiladigan, o'sha bilimni rad etadigan bilimning ko'payishini ifodalaydi; shu tariqa u isyonning ramzi bo'lgan o'n uchinchi harfni ifodalagan. Ikki yuz yigirma yillik o'sha bog'liqlik birinchi farishta harakatida o'rnatilgan edi, uchinchi farishta harakati esa ikkinchi guvohlikni taqdim etadi.

1776-yilda ilohiy hujjat — Mustaqillik Deklaratsiyasi — e’lon qilindi, oradan ikki yuz yigirma yil o’tib esa, 1996-yilda insoniy hujjat — The Time of the End jurnali — nashr etildi. Insoniy hujjat 1989-yilda zamonning oxirida yuzaga kelgan bilimning ortishidan kelib chiqqan edi; bu ortish, 1798-yildagi kabi, Mustaqillik Deklaratsiyasi bilan ifodalangan ilohiy xabarga qarshi isyonni yuzaga keltirdi. 1996-yildagi bilimning ortishi Amerikaga oid kelajakni ko’rsatib berdi: u 1776-yilda e’lon qilgan erkinlik va mustaqillikni tez orada keladigan yakshanba qonuni paytida yo’qotadi. Bu ikki yuz yigirma soni ilohiylik bilan insoniylikning birikishini anglatishiga ikkinchi guvohlikni beradi, va o’sha ikkinchi guvohlik “Truth” imzosi bilan bayon etildi hamda birinchi farishtaning tarixida birinchi guvoh (birinchi), uchinchi farishtaning tarixida esa ikkinchi guvoh (oxirgi) bilan ifodalandi.

1776 yil, shuningdek, Muqaddas Kitob bashoratidagi oltinchi shohlik sifatida yer hayvonining amaldagi boshlanishidan oldin kelgan davrning boshlanishini ham belgiladi. O’sha tayyorgarlik davrida haqiqatning imzosi yana 1776 yil orqali aniqlanib, Amerika Qo’shma Shtatlarining boshlanishini, 1798 yil esa Amerika Qo’shma Shtatlarining Muqaddas Kitob bashoratidagi oltinchi shohlik sifatidagi boshlanishini belgiladi. O’sha boshlanish va yakun tarixining o’rtasida, 1789 yil markaziy harfni belgiladi, chunki o’n uch mustamlaka Konstitutsiyani ratifikatsiya qildi. Ushbu uch sananing har biri Amerika Qo’shma Shtatlarining “so’zlashi”ni ifodalaydi: 1776 yildagi Mustaqillik deklaratsiyasi, 1789 yildagi Konstitutsiya va 1798 yildagi Chet elliklar va Tuhmat to’g’risidagi qonunlar bilan. O’sha tarix yigirma ikki yilni tashkil etadi, bu esa ikki yuz yigirmaning ushridir, ya’ni o’ndan biri, shu bois u Ilohiyatning insoniyat bilan birikishi ramzini ham ifodalaydi.

Uning tasviri yer hayvoni tarixiga taalluqlidir; u qo’zi (ilohiylik) sifatida boshlanib, ajdaho (insoniylik) sifatida yakun topuvchi qilib tasvirlangan. 1776 yil Mustaqillik Deklaratsiyasi bilan boshlanadi, bu ilohiylikni belgilaydi, Alien and Sedition Acts esa insoniylikni ifodalaydi; va Muqaddas Kitob bashoratining oltinchi shohligi sifatida yer hayvonining hukmronligi boshlanishidan oldingi o’sha yigirma ikki yil ichida qo’zidan ajdahoga o’tish oldindan tasvirlangan.

Yahudoning janubiy shohligiga qarshi hukm etilgan ikki ming besh yuz yigirma yillik davrning boshlanishi Doniyor kitobining sakkizinchi bobi, o’n to’rtinchi oyatidagi ikki ming uch yuz yilning boshlanishi bilan bog’langan. Yahudoda muqaddas maskan va lashkarning oyoq osti qilinishi miloddan avvalgi 677-yilda boshlangan, ikki ming uch yuz yillik bashorat esa ikki yuz yigirma yil keyin, miloddan avvalgi 457-yilda boshlangan. Yahudoning janubiy shohligining tayog’i qirq olti ramzi orqali shimoliy shohlik bilan bog’langan, shuningdek, ikki yuz yigirma bog’lanishi orqali ikki ming uch yuz yil bilan ham bog’langan.

Pavlus o’zini Xudoning ixtiyoridagi xo’jalikning xizmatchisi deb ta’kidladi, so’ngra o’zi xizmatchisi bo’lgan bu xo’jalikni Xudoning siri, ya’ni sizlardagi Masih — ulug’vorlik umidi, deb ta’rifladi. U bu haqiqatga Timo’tiyga yozganida ham yana murojaat qiladi.

Va hech qanday e’tirozsiz, taqvodorlikning siri buyukdir: Xudo tanada zohir bo’ldi, Ruhda oqlanib tasdiqlandi, farishtalarga ko’rindi, g’ayriyahudiylar orasida va’z qilindi, dunyoda Unga

imon keltirildi, ulug‘vorlikka ko‘tarib olindi. 1 Timothy 3:16.

Pavlus bu yerda taqvodorlik sirining tanada zohir bo‘lgan Xudo ekanini aytadi. Xudo Boshdir, tana esa badandir. Taqvodorlik siri — bu imonlidagi Masihdir; u ilohiyatning insoniyat bilan birlashuvidir. Pavlus, Xo‘sheya kabi, nikoh timsolidan ham foydalanadi.

Chunki biz Uning badanining, Uning go‘shining va Uning suyaklarining a‘zolarimiz. Shu sababli erkak ota-onasini tark etib, o‘z xotiniga yopishadi, va ikkovlari bir tan bo‘ladilar. Bu buyuk sirrdir; ammo men Masih va jamoat haqida gapiryapman. Efesliklarga 5:30–32.

O‘ttiz yettinchi bobda, Hizqiyol oxirgi kunlarning ahdini — yuz qirq to‘rt ming kishi sifatida aniqlanganlar bilan yangilangan ahdni — ko‘rsatib berganida, u ikki tayoqning birlashtirilishi haqidagi tasvirni keltiradi. Bu ikki tayoq, satr ustiga satr, Ho‘sheya va Pavlusning nikoh haqidagi majozini o‘z ichiga oladi. Ular birlashtirilgach, endi ikki xalq emas, balki abadiy bir xalq bo‘lishlari kerak edi.

Va Men ularni Isroil tog‘lari uzra, o‘sha yurtda bitta xalq qilaman; va ularning hammasi ustidan bitta shoh shohlik qiladi; ular endi boshqa ikki xalq bo‘lmaydilar, endi aslo ikki shohlikka bo‘linmaydilar ham. Ular endi o‘z butlari bilan, jirkanch narsalari bilan yoki gunohlarining birortasi bilan o‘zlarini bulg‘amaydi; balki Men ularni gunoh qilgan barcha maskanlaridan qutqaraman va ularni poklayman: shunda ular Mening xalqim bo‘ladilar, Men esa ularning Xudosi bo‘laman. Hizqiyol 37:22, 23.

Hizqiyol kitobidagi birlashish ular endi bo‘linib ketmaganlari, endi gunoh qilmay qo‘yganlari, poklanganlari, Xudo ularning yagona Xudosi bo‘lgani va ularning faqat bitta shohi bo‘lgani paytni ko‘rsatadi. 22-oktabr kuni Ahd Xabarchisi to‘satdan ma‘badga O‘z xalqini “poklash” uchun keldi. U shohlikni qabul qilish uchun keldi; uning xalqi esa Butrusga ko‘ra o‘sha paytda ruhoniylar va shohlar shohligi bo‘lishi kerak edi. O‘sha sanada kuyov ham nikohga keldi; bu Pavlus va Ho‘shea ko‘rsatadigan sir bo‘lib, ilohiyat bilan insoniyatning birikishini ifodalaydi. Yuhanno bu sirning, Pavlus “ichingizdagi Masih, ulug‘vorlik umidi” deb ta’riflagan narsaning, yettinchi farishtaning sado beradigan kunlarida tamom bo‘lishini ko‘rsatadi.

Ammo yettinchi farishtaning ovozi yangraydigan kunlarda, u karnay chalishni boshlagan paytda, Xudoning siri tamom bo‘ladi; qandayki U buni O‘z qullari bo‘lmish payg‘ambarlarga ayon qilgan bo‘lsa. Vahiy 10:7.

Yettinchi farishta — 2001-yil 11-sentabrda yetib kelgan uchinchi voy-dir. Yettinchi farishta 1844-yil tarixida uchinchi farishta yetib kelgan paytda va undan keyin ham sado bera boshladi, biroq 1863-yildagi isyon ishning yakunlanishiga to‘sqinlik qildi. Uchinchi farishta yetib keldi va yettinchi karnay 2001-yil 11-sentabrda yana sado bera boshladi, bu safar esa “Xudoning siri” “tamom bo‘lishi” kerak. O‘sha “sir” — ilohiylik bilan insoniylikning birlashuvidir; bu esa bir yuz qirq to‘rt ming kishini vujudga keltiradi, ular so‘ngra Xudoning bayrog‘i va lashkariga aylanadilar. Shu sababli Hizqiyol kitobining o‘ttiz yettinchi bobi Hizqiyolning o‘lik quruq suyaklar vodiysiga olib borilishi bilan boshlanadi. O‘sha suyaklar 2001-yil 11-sentabrdagi Laodikiya Adventizmini ifodalaydi, va shu sababdan Pavlus Xudoning siri haqidagi o‘z xushxabarini laodikiyaliklarga yo‘llaydi.

Chunki men sizlar uchun, Laodikeyadagilar uchun va tanada mening yuzimni ko‘rmaganlarning barchasi uchun nechog‘li buyuk kurash olib borayotganimni bilishingizni istayman; toki ularning yuraklari taskin topsin, muhabbatda bir-biriga mahkam bog‘lanib, tushunishning to‘la ishonchidan kelib chiqadigan barcha boyliklarga, Xudoning, Otaning va Masihning sirini tan olishga yetishsin; Unda hikmat va bilimning barcha xazinalari yashirilgandir. Kolosaliklarga 2:1–3.

Bu, shuningdek, Opa-singil Uayt Hizqiyodagi quruq o‘lik suyaklar bilan bog‘laydigan ta’rifdir.

“Ammo quruq suyaklar haqidagi bu tashbeh nafaqat dunyoga, balki buyuk nur bilan barakalanib kelganlarga ham taalluqlidir; chunki ular ham vodiydagi skeletlarga o‘xshaydilar. Ularda inson qiyofasi, tananing tuzilishi bor; ammo ularda ruhiy hayot yo‘q. Biroq masal quruq suyaklarni shunchaki inson shakliga biriktirilgan holda qoldirmaydi; chunki a‘zolar va chehraning mutanosibligi bo‘lishining o‘zi kifoya emas. Ular tik turishlari va faoliyatga kirishishlari uchun hayot nafasi tanalarni jonlantirishi lozim. Bu suyaklar Isroil xonadonini, Xudoning jamoatini ifodalaydi, va jamoatning umidi Muqaddas Ruhning hayot baxsh etuvchi ta’siridir. Ular tirilishi uchun Rabbiy quruq suyaklar ustiga nafas solishi kerak.

“Xudoning Ruhi, O‘zining jonlantiruvchi qudrati bilan, har bir insoniy vositada bo‘lishi kerak, toki har bir ruhiy mushak va pay ishda bo‘lsin. Muqaddas Ruhsiz, Xudoning nafassiz, vijdonning loqaydligi, ruhiy hayotning yo‘qolishi yuz beradi. Ruhiy hayotdan mahrum bo‘lgan ko‘plarning ismlari jamoat ro‘yxatlarida bor, ammo ular Qo‘zining hayot kitobiga yozilmagan. Ular jamoatga qo‘shilgan bo‘lishlari mumkin, ammo ular Rabbiy bilan birlashmaganlar. Ular muayyan bir majburiyatlar majmuasini bajarishda tirishqoq bo‘lishlari va tirik insonlar deb qaralishlari mumkin; ammo ko‘plar ‘noming bor-ki, tiriksan, holbuki o‘liksan’, deyilganlar qatoridandir.”

“Agar qalbning Xudoga haqiqiy tavbasi bo‘lmasa; agar Xudoning hayotbaxsh nafasi qalbni ruhiy hayotga jonlantirmasa; agar haqiqatni e’tirof qiluvchilar samoviy manbadan tug‘ilgan tamoyil bilan harakat qilmasalar, ular abadiy yashab turuvchi va boqiy qoluvchi buzilmas urug‘dan tug‘ilgan emaslar. Agar ular Masihning solihligiga o‘zlarining yagona omonligi sifatida ishonmasalar; agar Uning fe‘l-atvoridan andoza olmasalar, Uning ruhi bilan mehnat qilmasalar, ular yalang‘ochdirlar, ular Uning solihligi libosini kiymaganlar. Ko‘pincha o‘liklar tiriklar qatorida o‘tkaziladi; chunki o‘z tasavvurlariga ko‘ra najotni amalga oshirayotganlarini da’vo qiluvchilarda, Xudo O‘zining ezgu irodasiga muvofiq xohlashni ham, bajarishni ham hosil qilayotgan emas.”

“Bu toifa Hizqiyo ko‘rishda ko‘rgan quruq suyaklar vodiysi bilan yaxshi ifodalangan.” Review and Herald, 1893-yil 17-yanvar.

Laodikiyaga oid xabar birinchi marta 1856-yilda, aynan Egamiz Levilar kitobining yigirma oltinchi bobidagi “yetti zamon”ning tobora ochilib borayotgan nurini ochib bergan yilning o‘zida, Adventizmga taqdim etildi. 1856-yildagi xabar — tavbaga da’vat qiluvchi ichki xabar va bashoratga oid tashqi xabardan iborat bo‘lib — 1863-yilda rad etildi. “Masih sizlarning ichingizda, ulug‘vorlik umidi” degan sirga oid Laodikiya xabari 1888-yilda oqsoqollar Jones va Waggoner tomonidan takrorlandi, va o‘sha xabar ham Sister White tomonidan Laodikiyaga berilgan xabar

sifatida ko'rsatildi.

Satr ustiga satr tarzida, Hizqiyo kitobining o'ttiz yettinchi bobi Hizqiyoning ruhoniylar tarzida 2001-yil 11-sentabrda olib borilishi bilan boshlanadi; u yerda unga gunohlar va ma'siyatlar ichida o'lik bo'lgan Laodikyalik Adventizm manzarasi ko'rsatiladi. Unga bir-biridan aniq farqlanuvchi ikkita bashoratli xabarni yetkazish aytiladi. Birinchisi birlashishni yuzaga keltiradi, ammo badanlar hanuz o'likligicha qoladi. Ikkinchi bashorat "to'rt shamol" xabarini suyaklarga hayot nafasini puflashga chorlaydi. To'rt shamol xabari bir yuz qirq to'rt minglikning muhrlanish xabari bo'lib, u to'rt shamolni ushlab turgan to'rt farishtani ko'rsatadi. Sister White o'sha to'rt shamolni jilovlab turilgani uchun bo'shanib chiqishga intilayotgan "g'azablangan ot" deb belgilaydi. Islomning g'azablangan oti bo'shanib chiqishga hamda o'z yo'lida o'lim va vayronagarchilik keltirishga intilmoqda; xuddi 2001-yil 11-sentabrda qilganidek, va u yaqin orada keladigan yakshanba qonuni paytida yana qo'yib yuboriladi.

O'sha xabar o'lik tanalarni oyoqqa turgan yagona qo'shinga birlashtiradi. O'sha yagona qo'shin yettinchi farishtaning xabariga javoban oyoqqa turg'iziladi, chunki yettinchi farishtaning karnay chaladigan kunlarida yuz qirq to'rt mingning Masih bilan nikohi siri bajo keltiriladi.

So'ngra Hizqiyolga bir millatga aylanadigan ikki tayoqning birlashtirilishi ko'rsatiladi. Bu ikki tayoq Isroilning shimoliy shohligi va Yahudoning janubiy shohligi bo'lib, ular o'zaro sochilish davrlarining ikki ming besh yuz yigirma yili yakunida bir millat sifatida birlashtiriladi. Ularning o'zaro yakuni ma'naviy ma'badni vujudga keltiradi; bu ma'bad o'zaro sochilish davrlarining boshida ham, oxirida ham qirq olti yil orqali ifodalanadi.

Bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

"Ular erta tongda turib, Tekoa cho'liga yo'l oldilar; yo'lga chiqqanlarida, Yohushofot turib dedi: Ey Yahudo va Quddus aholisi, meni tinglanglar; Egangiz Xudoga ishoninglar, shunda mustahkam bo'lasizlar; Uning payg'ambarlariga ishoninglar, shunda ravnaq topasizlar. 2 Solnomalar 20:20."

"Egangiz Xudovandga ishoninglar, shunda barqaror bo'lasizlar; Uning payg'ambarlariga ishoninglar, shunda ravnaq topasizlar."

"Ishayo 8:20. 'Qonunga va guvohlikka; agar ular bu kalomga muvofiq so'zlamasalar, buning sababi ularda nur yo'qligidir.'"

"Bu yerda Xudoning xalqining oldiga ikki matn qo'yilgan: muvaffaqiyat uchun ikki shart. Yahovaning O'zi aytgan qonun va bashorat ruhi — Uning xalqini har qanday tajribada yo'naltiradigan donolikning ikki manbaidir. Qonunlar takrori 4:6. 'Bu sizlarning donoligingiz va aql-idrokingizdir xalqlar oldida; ular buni eshitib: Albatta, bu buyuk xalq dono va aql-idrokli xalq ekan, — deydilar.'"

"Xudoning qonuni va Bashorat Ruhi jamoatga yo'l ko'rsatish va nasihat berishda yonma-yon boradi, va qachonki jamoat Uning qonuniga itoat etish orqali buni tan olgan bo'lsa, uni haqiqat yo'lida boshqarish uchun bashorat ruhi yuborilgan."

“Vahiy 12:17. ‘Ajdahoy ayolga g‘azablandi va uning zurriyotining qolgan qismiga qarshi urush ochish uchun ketdi; ular Xudoning amrlarini tutadilar va Iso Masihning shahodatiga egadirlar.’ Bu bashorat qoldiq jamoat Xudoni Uning qonunida tan olishini va bashorat in’omiga ega bo‘lishini ravshan ko‘rsatadi. Xudoning qonuniga itoat va bashorat ruhi har doim Xudoning haqiqiy xalqini ajratib turgan, va sinov odatda hozirgi namoyon bo‘lishlar orqali beriladi.”

“Yeremiyo davrida xalq Muso, Ilyos yoki Elishoning xabari haqida hech qanday shubha qilmagan edi, biroq ular Xudo tomonidan Yeremiyoga yuborilgan xabarni shubha ostiga oldilar va uni chetga surdilar; natijada uning kuchi va qudrati behuda ketdi va Xudo ularni asirlikka olib ketishidan boshqa chora qolmadi.

“Xuddi shuningdek, Masihning kunlarida ham xalq Yeremiyoning xabari haq ekanini bilib olgan edi va agar ular ota-bobolari zamonida yashaganlarida, uning xabarini qabul qilgan bo‘lur edilar, deb o‘zlarini ishontirdilar; ammo ayni paytda ular barcha payg‘ambarlar yozgan Zot — Masihning xabarini rad etayotgan edilar.

“Uchinchi farishtaning xabari dunyoda paydo bo‘lib, jamoatga Xudoning qonunini uning to‘laligi va qudratida ochib berishi lozim bo‘lganidek, bashorat in’omi ham darhol qayta tiklandi. Bu in’om ushbu xabarning rivojlanishi va olg‘a siljishida juda muhim o‘rin tutdi.

“Muqaddas Yozuvlarning talqinlari va mehnat usullari borasida xabardagi mo‘minlarning imonini beqarorlashtirish hamda ishda bo‘linishga olib borishga qaratilgan fikrlar tafovuti yuzaga kelgan sari, bashorat ruhi har doim vaziyatga nur sohib kelgan. U doimo mo‘minlar tanasiga fikr birligi va amal uyg‘unligini olib kelgan. Xabarning rivojlanishi va ishning o‘sishi jarayonida yuzaga kelgan har bir inqirozda, Xudoning Qonuni va bashorat Ruhining nuri tarafida qat’iy turganlar g‘alaba qozonganlar va ish ularning qo‘lida ravnaq topgan.” Loma Linda Messages, 34.